

[Justitsministeren.]

overlevet sig selv og derfor bør afskaffes; heller ikke dette er i sig selv en reel begrundelse.

Jeg vil gerne føje til, at det naturligvis heller ikke er nok, når jeg overfor det ærede medlem siger, at vi nu har haft dette system med visse i princippet uvæsentlige ændringer siden filmens fremkomst i Danmark ved århundredskiftet; men når jeg siger det, er det kun for at understrege, at det må være dem, som ønsker en ændring i systemet, der må påvise, at enten de hensyn, systemet vil tilgodese, ikke bør tilgodeses, eller at disse hensyn kan tilgodeses ligeså betryggende på anden måde.

Og hvad er det så for hensyn, systemet må antages at ville tilgodese? Jeg skal nævne nogle få af dem. Må jeg først nævne det, man kunne kalde filmens kulturelle funktion. Jeg ser ikke rettere, end at det er et hensyn, som bør tilgodeses, og jeg rejser det spørgsmål, om dette hensyn lader sig tilgodese på anden måde end gennem bevillingssystemet. Jeg rejser spørgsmålet på den måde, om det ikke er således, at en rimelig økonomisk basis for det enkelte biografteater må være en forudsætning for, at lederen ved valget af film kan tage hensyn til disses kunstneriske og kulturelle værdier. Jeg tillægger dette hensyn en afgørende betydning, men erkender, at det kan diskuteres.

Jeg nævner et andet hensyn, nemlig hensynet til at søge at holde biografernes billetpriser lavest muligt for publikum. Nu tilføjer jeg med det samme, at jeg i denne forbindelse naturligvis ser bort fra de særlige beskatningshensyn, som navnlig i øjeblikket medfører en meget betydelig forhøjelse af forlystelsesskatten; men har jeg ikke ret, når jeg siger, at kun gennem en fornuftig regulering af bevillingstildelingerne er det muligt at sikre biografene under eet de lavest mulige driftsudgifter og derigennem muligheden for at holde et lavt niveau for billetpriserne?

I denne forbindelse vil jeg gerne fremhæve, at bevillingssystemets regulering af biografernes indbyrdes konkurrence skaber grundlaget for en stærk og uafhængig biograforganisation, der vil være i stand til at modstå presset fra filmsudlejernes side for en opskrining af filmslejen. Jeg henleder i denne forbindelse det ærede medlems opmærksom-

hed på, at den igangværende amerikanske filmsblokade jo alene er rettet mod lande, der har opretholdt bevillingssystemet, nemlig Danmark, Holland og Norge, og hvor filmslejen er relativ lav. Den årlige udgift til leje af udenlandske film andrager her i landet ca. 15 mill. kr., og i øjeblikket udgør filmslejen ca. 30 pct. af nettobilletindtægten. Hvis vi svækker biograforganisationen og dermed åbner mulighed for en forhøjelse af den årlige leje for udenlandske film, optræder der også et valutarisk problem.

Endvidere vil jeg som et tredje hensyn nævne, at bevillingssystemet skaber mulighed for forevisning af oplysningsfilm, af kulturelle film og skolefilm. Man kan nemlig simpelthen i bevillingen gøre det til en betingelse, at der stilles lokaler til rådighed til disse formål, ligesom man i bevillingen kan stille betingelse om, at lokalerne skal stilles til rådighed for andre formål, man ønsker fremmet.

Som et fjerde hensyn vil jeg gerne nævne problemet om filmsfonden, og jeg rejser overfor det ærede medlem fru Hanne Budtz det spørgsmål, om det ærede medlem har overvejet, hvorvidt filmsfonden og filmsfondsafgiften kan bevares ved en overgang til fri næring, idet det ærede medlem må være fuldt opmærksom på, at et bortfald af filmsfondsafgiften får konsekvenser på en række områder. Jeg tænker på filmcentralen, på statens kortfilmsproduktion og på filmmuseet.

Det ærede medlem fru Hanne Budtz, som er forslagsstillernes ordfører, må tage stilling til alle disse spørgsmål.

Må jeg så iøvrigt sige, at det, der ud fra mit synspunkt først og fremmest taler mod at gå over til fri næring, er, at tidspunktet forekommer mig særdeles uheldigt valgt under den nuværende byggesituation. Det, der vil ske, hvis vi ophæver bevillingssystemet, er jo ikke, at det eksisterende monopol bortfalder. Så længe byggesituationen er uforandret, bevares monopolet, men det bliver så et monopol for de personer og selskaber, der ejer biografejendommene, og her melder sig så spørgsmålet om beskyttelse af de nuværende bevillingshavere. Det ærede medlem ved jo lige så godt som jeg, at der er adskillige lejekontrakter, der indeholder klausul om, at ejeren, hvis en lovændring giver ham mulighed for selv at